

Przedsiębiorstwo/Gospodarstwo	Analiza i ocena ryzyka wg normy PN-N-18002 Koronawirus SARS-CoV-2 - Grupa ryzyka 3	Dokument - Nr.:	
—		Autor:	
		Odpowiedzialny:	
		Data:	
Miejsce pracy/obszar:	Wszystkie istotne miejsca pracy i sektory w rolnictwie.		
Działalność:	Działania niepożądane z możliwym kontaktem z koronawirusem SARS-CoV-2.		
Przepisy prawne/informacja:	1) Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320) Rozdział VI Profilaktyczna ochrona zdrowia Art. 226. 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Ogłoszony rozporządzeniem ministra zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. stan epidemii w związku z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2 wywołującym COVID-19 jest nowym wyzwaniem związanym z ochroną zdrowia pracowników. W zakładach rolnych wirus ten nie jest czynnikiem bezpośrednio związanym z wykonywaniem pracy i jako taki nie był dotychczas uwzględniany w przeprowadzanych obowiązkowo na podstawie ww. przepisów ocenach ryzyka zawodowego.		

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia - Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niske 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt ?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, ludzkich)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	Zagrożenie dla zdrowia z powodu niewystarczających informacji na temat środków ochrony przed zakażeniem koronawirusem. Pracownicy są informowani o drogach zakażenia i środkach ochronnych w trakcie instruktażu i pisemnych wskazówek (np. instrukcji obsługi). Tłumaczenie na dany język zapewnia, że również zagraniczni pracownicy rozumieją te informacje. Nowi pracownicy otrzymują instruktaż przy zatrudnieniu, ale najpóźniej przed rozpoczęciem pracy po raz pierwszy. Wszyscy pozostali pracownicy są instruowani natychmiast, w razie potrzeby (np. nieprzestrzeganie środków ochronnych) również wcześniej, ale co najmniej raz w roku, jako powtórzenie. Pracownicy potwierdzają podpisem, że wzięli udział w instrukcji i zrozumieli jej treść.	(3) -	☐	☐	<p>Pomoc w Internecie:</p> <p>> Ramowa lista kontrolna https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/file/89970/2020051833329&Koronawirus-zalecenia-ogolne-2020-05-18.pdf</p> <p>> Plakat "Koronavirus" – do pobrania https://www.gov.pl/web/koronawirus/do-pobrania</p> <p>Aktualne i wiarygodne informacje: https://www.gov.pl/web/koronawirus</p>	1) 2)	1) 2)
	Zagrożenie dla zdrowia z powodu niedostatecznej lub opóźnionej reakcji na koronawirus. W zależności od wielkości firmy może zostać sporządzony plan na wypadek pandemii. Sporządza się plan, który uwzględni kwestie operacyjne i ochronne oraz działania na rzecz pracowników.	(3)	☐	☐	<p>Dalsza pomoc w Internecie:</p> <p>> Wskazówki dotyczące planowania na wypadek pandemii https://m.ciop.pl/CIOPPortalWAR/file/89854/Raport-MOP-bhp-pandemia-2020.pdf</p>	1) 2)	1) 2)

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia ▪ Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niske 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, osobistych)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	<p>Zagrożenie dla zdrowia z powodu nieodpowiednich środków higieny chroniących przed zakażeniem koronawirusem.</p> <p>W razie potrzeby powołać i zlecić prace komisji kontroli wewnętrznej (zespołu kryzysowego) w celu wsparcia i doradztwa dla przedsiębiorcy.</p> <p>▪ Należy przestrzegać następujących ogólnych zasad higieny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unikać kontaktu fizycznego poprzez uścisk dłoni i przytulanie. - Zachować odległość co najmniej 1,5 metra od innych osób. - Obszary z ruchem publicznym (np. sklepy rolnicze, hale). Regulować dostęp dla ludzi w taki sposób, aby nie były zatłoczone i był zachowany dystans. <p>W poczekalniach należy ten dystans oznaczyć za pomocą znaków i oznaczeń na podłodze, aby utrzymać ludzi na dystans.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obszarami mającymi bezpośredni kontakt z ludźmi (np. kasy) powinny być z efektywnymi przegrodami (np. wykonanymi z pleksiglasu). - Zapewnić środki do dezynfekcji powierzchni i odpowiednią ochronę rąk, rękawice ochronne należy używać zgodnie z ich przeznaczeniem i zgodnie z zaleceniami. - Należy przestrzegać etykiety kaszlu i kichania. Tzn. kaszel i kichanie do zgiętego ramienia w łokciu lub do chusteczki. Chusteczką zakryj usta i nos. - Trzymaj ręce z dala od twarzy. - Myć ręce regularnie i dokładnie (co najmniej 20 sekund) wodą z mydłem. - Jeżeli ze względu na lokalne warunki nie są dostępne mydło i woda, należy użyć odpowiednich środków dezynfekujących. Gdy woda nie jest dostępna ze względu na lokalne warunki, odpowiednie środki dezynfekujące muszą być zapewnione. Środki dezynfekujące muszą być dostarczane i stosowane zgodnie z zaleceniami i używane zgodnie z przeznaczeniem. Jeśli tymczasowo nie są one dostępne, alternatywnie stosować propanol i etanol zawierające produkty biobójcze do stosowania przy dezynfekcji rąk. - Regularnie wentyluj zamknięte pomieszczenia. 	(3)	☐	☐	<p>Dodatkowe informacje i pomoc w Internecie:</p> <p>> "Trzymaj się z daleka!"</p> <div style="text-align: center; background-color: yellow; padding: 10px; border: 1px solid black;"> <p>PROSZĘ ZACHOWAĆ DYSTANS!</p> <p>1,50 METRA</p> <p>OD NASTĘPNEJ OSOBY</p> </div> <p>> Lista środków i metod dezynfekcji przetestowanych i zatwierdzonych. http://bip.urpl.gov.pl/pl/biuletyny-i-wykazy/produkty-biob%C3%B3jcz</p> <p>> Wideo "Proste wskazówki do ochrony przed infekcjami wirusowymi". https://patiimaks.pl/blog/jak-chronic-sie-przed-wirusami-lista-cennyh-wskazowek.html</p>	1) 2)	1) 2)

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia ▪ Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niske 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, osobistych)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	<p>Zagrożenia dla zdrowia wynikające z nieodpowiednich środków ochronnych dla osłabionych, wcześniej chorych i będących w ciąży pracowników.</p> <p>Zgodnie z obecnymi ustaleniami, następujące grupy osób mają wyższy wskaźnik ryzyka, są bardziej narażone i dlatego wymagają specjalnych środków ochronnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ludzie powyżej 50 roku życia, - Osoby z osłabionym układem odpornościowym (np. z powodu choroby), albo dlatego, że biorą leki, które osłabiają układ odpornościowy, np. Kortyzon. - Osoby z chorobami podstawowymi, takimi jak choroby układu krążenia, cukrzyca, choroby układu oddechowego, wątroby i nerek, a także nowotwory, są narażone na zwiększone ryzyko niezależnie od wieku. - Zgodnie z obecną wiedzą, nie ma zwiększonego ryzyka dla kobiet w ciąży, nie ma też zwiększonego ryzyka wystąpienia ciężkiego przebiegu choroby u kobiet w ciąży. Niemniej jednak, istnieją specjalne środki ochronne dla zainteresowanych pracowników zgodnie z ustawą o ochronie macierzyństwa. <p>Dla wymienionych grup osób, największe możliwe zmniejszenie ryzyka zakażenia ma być osiągnięte poprzez stosowanie się do zasady higieny, takie jak mycie rąk, zachowanie dystansu [patrz strona 2] i inne odległość [patrz strona 2] i inne środki zmniejszające kontakt np. poprzez indywidualne miejsce pracy, biuro w domu.</p> <p>Ważne jest, aby aktywnie informować tych pracowników o obrazie klinicznym choroby, aby mogli szukać pomocy medycznej. Jeśli zachorują, należy jak najszybciej zwrócić się o pomoc medyczną.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ewentualne działania na odległość przestrzenną, np. praca w domu, pojedyncze stanowiskach pracy np. w biurze, ograniczenie /zawieszenie świadczenia usług zewnętrznych (np. dojazd do klientów), podróży służbowych, spotkań, szkoleń. 	(3)	☐	☐	<p>Dodatkowe informacje i pomoc w Internecie:</p> <p>> Informacje z Instytutu Roberta Kocha o grupach ludzi z zwiększone ryzyko: https://diag.pl/pacjent/koronawirus-kto-jest-w-grupie-podwyzszonego-ryzyka/</p> <p>> Ulotka dla osób przewlekle chorych: https://www.gov.pl/attachment/99129893-bb17-4f6e-8c15-797a6c18d607</p>	1) 2)	1) 2)

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia ▪ Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niske 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, osobistych)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	<p>Zagrożenia dla zdrowia wynikające z nieodpowiednich środków ochronnych dla osłabionych, wcześniej chorych i będących w ciąży pracowników.</p> <p>Zgodnie z obecnymi ustaleniami, następujące grupy osób mają wyższy wskaźnik ryzyka, są bardziej narażone i dlatego wymagają specjalnych środków ochronnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ludzie powyżej 50 roku życia, - Osoby z osłabionym układem odpornościowym (np. z powodu choroby), albo dlatego, że biorą leki, które osłabiają układ odpornościowy, np. Kortyzon. - Osoby z chorobami podstawowymi, takimi jak choroby układu krążenia, cukrzyca, choroby układu oddechowego, wątroby i nerek, a także nowotwory, są narażone na zwiększone ryzyko niezależnie od wieku. - Zgodnie z obecną wiedzą, nie ma zwiększonego ryzyka dla kobiet w ciąży, nie ma też zwiększonego ryzyka wystąpienia ciężkiego przebiegu choroby u kobiet w ciąży. Niemniej jednak, istnieją specjalne środki ochronne dla zainteresowanych pracowników zgodnie z ustawą o ochronie macierzyństwa. <p>Dla wymienionych grup osób, największe możliwe zmniejszenie ryzyka zakażenia ma być osiągnięte poprzez stosowanie się do zasady higieny, takie jak mycie rąk, zachowanie dystansu [patrz strona 2] i inne odległość [patrz strona 2] i inne środki zmniejszające kontakt np. poprzez indywidualne miejsce pracy, biuro w domu.</p> <p>Ważne jest, aby aktywnie informować tych pracowników o obrazie klinicznym choroby, aby mogli szukać pomocy medycznej. Jeśli zachorują, należy jak najszybciej zwrócić się o pomoc medyczną.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ewentualne działania na odległość przestrzenną, np. praca w domu, pojedyncze stanowiskach pracy np. w biurze, ograniczenie /zawieszenie świadczenia usług zewnętrznych (np. dojazd do klientów), podróży służbowych, spotkań, szkoleń. 	(3)	☐	☐	<p>Dodatkowe informacje i pomoc w Internecie:</p> <p>> Informacje z Instytutu Roberta Kocha o grupach ludzi z zwiększone ryzyko: https://diag.pl/pacjent/koronawirus-kto-jest-w-grupie-podwyzszonego-ryzyka/</p> <p>> Ulotka dla osób przewlekle chorych: https://www.gov.pl/attachment/99129893-bb17-4f6e-8c15-797a6c18d607</p>	1) 2)	1) 2)

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia ▪ Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niske 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, osobistych)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	<p>Zagrożenia dla zdrowia wynikające z postępowania z pracownikami, którzy są podejrzani o chorobę lub którzy zachorowali.</p> <p>Pracownicy, którzy skarżą się lub wykazują objawy, takie jak ból gardła, kaszel i gorączka nie powinni być wpuszczani do środka pomieszczeń. Powinni trzymać dystans, należy ich poprosić o natychmiastowe poddanie się kwarantannie w domu i skontaktowanie się z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej przez telefon.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poproś pracowników o niezwłoczne poinformowanie właściwego dla danego powiatowego SANEPIDU - u oraz o pełne i ścisłe stosowanie środków ochronnych. <p>Zidentyfikuj innych pracowników, którzy mogli mieć kontakt z tą osobą uważaną za chorą.</p>	(3)	☐	☐		1) 2)	1) 2)
	<p>Zagrożenie dla zdrowia całej załogi z powodu nieodpowiedniej organizacji pracy w przypadku pandemii.</p> <p>Wyeliminowane są spotkania lub większe zgromadzenia pracowników lub do absolutnego minimum. Alternatywnie, telefonicznie lub alternatywą są wideokonferencje.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ W przypadku spotkań, których nie da się uniknąć, minimalna odległość wynosi 1,5 metra. ▪ Jeśli to możliwe, utwórz kilka zespołów składających się z równie wykwalifikowanych pracowników i rozmieść je w oddzielnych miejscach, tak aby mogły się nawzajem zastępować w przypadku w przypadku infekcji/zdrowienia. <p>Ogólna zasada: Jeśli to możliwe, zaprojektuj procesy robocze w taki sposób, aby pracownicy mogli zachować niezbędny dystans.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Unikaj bezpośredniej, ścisłej współpracy między pracownikami, tam gdzie nie jest to możliwe: twórz małe zespoły o stałej liczbie pracowników. ▪ Zmiana personelu w zespołach w godzinach pracy i przerwy, a także podczas podróży do i z pracy. aby uniknąć dodatkowych kontaktów osobistych. do możliwego minimum. <p>Wykorzystaj i zorganizuj możliwość pracy zmianowej. Należy preferować transport indywidualny (samochodowy, rowerowy, pieszy) W przypadku podróży zbiorowych w pojazdach firmowych/autobusów, zmniejszyć liczbę osób przebywających w firmie pasażerów poprzez równoległe korzystanie z pojazdów prywatnych.</p>	(3)	☐	☐		1) 2)	1) 2)

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia ▪ Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niske 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, osobistych)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	<p>- Kontynuacja zagrożenia z poprzedniej strony</p> <p>Zagrożenie dla zdrowia całej załogi z powodu nieodpowiedniej organizacji pracy w przypadku pandemii.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ W przypadku wspólnego korzystania z obszarów socjalnych (np. podczas przerw i w szatniach), zachowana jest co najmniej minimalna odległość 1,5 m. Jeśli to możliwe, należy pokoje wykorzystywać indywidualnie (rozłożone w czasie). <p>Miejsce pracy, a w szczególności pomieszczenia socjalne, należy regularnie, dokładnie sprzątać, dokładnie i zgodnie z ogólnymi zasadami i zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi higieny.</p> <p>Odpowiednie środki ochrony osobistej (PPE), takie jak rękawice ochronne lub środki ochrony dróg oddechowych, jak również środki dezynfekujące, są w razie potrzeby dostarczane przez pracodawcę bezpłatnie oraz i używane przez pracowników zgodnie z przepisami i z przeznaczeniem.</p>	(3)	☐	☐	<p>> Informacja "Maski ochronne "</p> <p>https://www.gov.pl/web/zdrowie/informacje-dotyczace-produktow-wykorzystywanych-podczas-zwalczania-covid-19</p>	1) 2)	1) 2)
	<p>Przewlekłe uszkodzenie warstwy ochronnej skóry w wyniku używania szczelnych rękawic, częstego mycia rąk i/lub częstej dezynfekcji rąk.</p> <p>Sporządzić i stosować plan ochrony skóry.</p> <p>Zapewnić odpowiednie środki do ochrony, czyszczenia i pielęgnacji skóry oraz stosować je zgodnie z przeznaczeniem.</p> <p>Dostarczyć odpowiednie rękawice i używać ich zgodnie z przeznaczeniem.</p> <p>Użyj bawełnianych rękawiczek.</p>	(2)	☐	☐		1) 2)	1) 2)

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia ▪ Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niske 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, osobistych)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	<p>- Kontynuacja zagrożenia od strony 6 - Przewlekłe uszkodzenia warstwy ochronnej skóry spowodowane używaniem rękawic szczelnych, częstym myciem rąk i/lub częstą dezynfekcją rąk.</p> <p>▪ Instruuuj pracowników. ▪ W przypadku "pracy na mokro" należy zastosować następujące środki ostrożności w zakresie bezpieczeństwa pracy. Zaaranżować: - Środki ostrożności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracy na > 2 h/zmianę przy plynnoszczelnych rękawicach, - Środki ostrożności przy pracy na zmianę przez > 4 h w rękawicach szczelnych na ciecze - plynnoszczelne rękawice.</p>	(2)	☐	☐		1) 2)	1) 2)
	<p>Niebezpieczeństwo dla nowych pracowników, którzy mają zastąpić poprzednich pracowników, którzy są nieobecni z powodu środków kwarantanny lub zakazów wjazdu. Niebezpieczeństwa związane z nadmiernym obciążeniem fizycznym, między innymi z powodu nieznaną pracę.</p> <p>Pracownicy, którzy po raz pierwszy pracują jako pracownicy sezonowi, w nowych procedurach pracy i obchodzenia się z nieznaną pracą i nieznanym sprzętem roboczym, jak również na nowych stanowiskach pracy Zapewnić im niezbędne środki ochrony osobistej (PPE) i używać ich zgodnie z przeznaczeniem. Regularnie robić przerwy, stosować zdrową i zrównoważoną dietę oraz wystarczająco dużo napojów. Jeśli to możliwe, pracownicy powinni się zmieniać pomiędzy różnymi obszarami pracy, aby uniknąć obszarów pracy w celu zmniejszenia jednostronnego stresu fizycznego. zmniejszyć jednostronne obciążenie fizyczne. Używać dostępnych pomocy technicznych, np. do przenoszenia ładunków. Jeśli to możliwe, zoptymalizuj miejsca pracy w sposób ergonomiczny. (oświetlenie, temperatura, ochrona przed deszczem i słońcem, siedzenia, itd.).</p>	(3)	☐	☐		1) 2) 3)	1) 2)

Czynnik zagrożenia:	Zagrożenia ▪ Przykład/standardowe środki	Ryzyko: 1: Niskie 2: Średnie 3: Wysokie	Czy jest jakiś deficyt?		Środki, które należy podjąć Należy wziąć pod uwagę kolejność priorytetów działań (technicznych, organizacyjnych, osobistych)	Wdrożenie 1) Kto 2) Do kiedy	Efektywność Sprawdzono 1) Kto 2)
			Tak	Nie			
	<p>Zagrożenia dla zdrowia związane ze stresem psychicznym, np. izolacja społeczna podczas pracy w pojedynkę (brak komunikacji z kolegami), zgony we własnym środowisku, strach przed zakażeniem w pracy.</p> <p>Wzajemna troska i dbałość o siebie nawzajem. Jeśli to konieczne, staraj się lub zaproponuj rozmowę i wysłuchanie drugiej osoby, okaż zrozumienie dla sytuacji życiowej drugiej osoby, w razie potrzeby oferować pomoc. W razie potrzeby należy w krótkim czasie zapewnić profesjonalną pomoc. Wdrożenie niezbędnych środków higieny w celu ochrony pracowników. Poinformować pracowników o środkach ochronnych i zachęcić ich do ich używania.</p>	(2)	☐	☐		1) 2)	1) 2)
	<p>Ze względu na wymóg przestrzennej odległości w celu ochrony przed infekcjami, nowe zagrożenia powstają w wyniku samodzielnej pracy, zwłaszcza gdy konieczne jest wykonywanie niebezpiecznych czynności, ponieważ w razie wypadku nie są zagwarantowane wszelkie niezbędne środki pierwszej pomocy.</p> <p>Szczególnie niebezpieczne czynności, takie jak praca na wysokości lub w dole i wykopie. Praca w dołach i rowach może być wykonywana tylko wtedy, gdy druga osoba znajduje się w zasięgu wzroku i słuchu. W przypadku tych czynności obowiązuje bez wyjątku zakaz samodzielnej pracy.</p> <p>▪ W innych obszarach pracy wykorzystanie osobistych systemów sygnalizacji awaryjnej lub innych pomocy technicznych (telefony komórkowe z czujnikami położenia i aplikacjami do wzywania pomocy) może zapewnić alarmowanie służb ratunkowych w nagłych wypadkach powinno być zagwarantowane.</p>	(3)	☐	☐		1) 2)	1) 2)
Osoba odpowiedzialna (nazwisko, imię)		Miejscowość, data			Podpis		